

**לאומי | ממשל תאגידי, פרטים נוספים
ונספחים
30.06.2019**

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
214	שינויים בדירקטוריון
214	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
215	השליטה בבנק
216	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
216	הסכמים מהותיים
217	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
220	דירוג אשראי
ג. נספחים	
221	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד תום תקופת הדוח, הדירקטוריון מנה 12 דירקטורים. במהלך הרבעון השני של שנת 2019 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון. לאחר תקופת הדוח, החל מיום 22 ביולי 2019, הדירקטוריון מונה 10 דירקטורים, וזאת לאחר השינויים שחלו בהרכב הדירקטוריון, כמפורט להלן.

במסגרת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 301, שפורסם ביום 5 ביולי 2017 ("הוראה 301"), נקבע כי עד ליום 1 ביולי 2020, יקטן המספר המקסימלי של חברי הדירקטוריון בתאגידים הבנקאיים ל-10.

ביום 6 בנובמבר 2018, התקבלה הנחייה מהפיקוח על הבנקים, כי לצורך עמידה בהנחיות הוראה 301, ובהמשך להוראות שניתנו בשנים הקודמות לירידה במספר הדירקטורים, בשנת 2019 תבצע הירידה במספר הדירקטורים ל-10 דירקטורים, וזאת עם סיום הכהונה של דירקטורים המסיימים תקופת כהונה שלישית ואחרונה. ה"ה דוד ברודט (יו"ר הדירקטוריון לשעבר) ויואב נרדי (דירקטור במעמד "דירקטור אחר"), סיימו את כהונתם השלישית והאחרונה בבנק ביום 21 ביולי 2019 והחל ממועד זה פחת מספר חברי הדירקטוריון לעשרה.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 30 ביוני 2019, נבחר ד"ר סאמר חאג' יחיא לכהן כיושב ראש דירקטוריון הבנק. מינויו של ד"ר סאמר חאג' יחיא נכנס לתוקף ביום 22 ביולי 2019, המועד בו התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למינויו. ראו גם דיווחים מיידיים בנושא, מיום 30 ביוני 2019 ומיום 22 ביולי 2019 (אסמכתא: 2019-01-066019, 2019-01-075631, בהתאמה).

ביום 6 בספטמבר 2019 צפויה הגב' אסתר לבנון לסיים את כהונתה הראשונה כדירקטורית בבנק.

ביום 8 באפריל 2019 פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית ומיוחדת של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי דירקטור אחד במעמד "דירקטור אחר" דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 11ד(2) לפקודת הבנקאות לדירקטוריון הבנק.

בהמשך להודעה המקדימה ולעדכון לה מיום 18 באפריל 2019, שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 11ד(א)(1), (2) ו-(3) לפקודת הבנקאות, 1941, קיבל הבנק ביום 6 במאי 2019 הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים"), במסגרתה מפורטת רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפות הכלליות השנתיות של הבנק לשנת 2019 (לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 6 במאי 2019 (מס' אסמכתא: 2019-01-043441) (להלן: "הודעת הוועדה למינוי דירקטורים").

פירוט נוסף בדבר המועמדים לכהונה כדירקטורים בבנק נמסר במסגרת הדוח המיידית בדבר זימון אסיפה כללית שנתית ומיוחדת מיום 5 במאי 2019 (מס' אסמכתא: 2019-01-056155). הודעה מקדימה לאסיפה השנייה שצפויה להתקיים במהלך הרבעון הרביעי לשנת 2019 ודו"ח זימון לאסיפה השנייה כאמור יפורסמו בנפרד, בהתאם להוראות הדין.

לפירוט ראה פרק [אסיפה כללית שנתית](#) להלן.

באסיפה הכללית השנתית ומיוחדת של הבנק שהתקיימה ביום 18 ביולי 2019 נבחרה הגב' אירית שלומי כדירקטור במעמד "דירקטור אחר" לתקופה של 3 שנים, בכפוף לאישור המפקחת על הבנקים, או אי התנגדותה, והחל ממועד קבלת האישור או היעדר ההתנגדות כאמור ולא לפני יום 6 בספטמבר 2019 (מועד סיום כהונתה הראשונה של גב' אסתר לבנון כדירקטורית בבנק). נכון למועד פרסום הדוח טרם נתקבל אישור המפקחת למינויה של הגב' שלומי כאמור.

לפירוט נוסף בדבר תוצאות האסיפה הכללית השנתית והמיוחדת, ראו דוח מיידי מיום 18 ביולי 2019 (אסמכתא: 2019-01-074368).

במהלך ינואר-פברואר 2020 צפויה להסתיים כהונתם הראשונה כדירקטורים בבנק של ה"ה יצחק שריר (דירקטור במעמד "דירקטור אחר"), אסתר דומיניסיני (דירקטורית במעמד "דירקטור אחר") ויצחק אידלמן (דח"צ) אשר הינם מועמדים לבחירה לתקופת כהונה נוספת בהתאם להודעת הוועדה למינוי דירקטורים, כמפורט לעיל. הבנק מתעתד לכנס אסיפה כללית נוספת במהלך הרבעון האחרון לשנת 2019, שעל סדר יומה ידונו, בין היתר, בבחירת 3 דירקטורים לדירקטוריון הבנק (2 דירקטורים במעמד "דירקטור אחר" ודח"צ אחד), מתוך המועמדים שנבחרו על ידי הוועדה למינוי דירקטורים, כאמור לעיל ומועמדים נוספים ככל שיוצעו על ידי מי שזכאי להציע מועמדים לדירקטוריון הבנק על פי דין.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח הכספי לשנת 2018.

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2018 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 13 במרס 2019 נדון בוועדה ביום 17 במרס 2019, הוגש לדירקטוריון ביום 19 במרס 2019 ונדון בדירקטוריון ביום 24 במרס 2019.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדין, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע בעניין מכירת מניות הבנק על ידי מדינת ישראל לעובדי הבנק, כולל הצעת 12,364 מניות ליו"ר הדירקטוריון, ראה פרק [השליטה בבנק בדרך](#) [הכספי השנתי של הבנק לשנת 2018](#)

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 ביוני 2019, ראה דוח מיידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 7 ביולי 2019 (אסמכתא: 2019-01-069352). כן, ראה דיווח מיידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2019 מיום 7 באפריל 2019 (אסמכתא: 2019-01-033928) וכן דיווח מיידי בעניין מי שהפך להיות בעל אמצעי שליטה מהותי בבנק מיום 25 ביולי 2019 (אסמכתא: 2019-01-076924).

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 7 באפריל 2019, ביום 8 באפריל 2019 פורסם דיווח מיידי אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית ומייוחדת של בעלי מניות הבנק (להלן: "ההודעה המקדימה"), אשר על סדר יומה צפויים להיכלל הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים השנתיים; (2) מינוי רואי חשבון מבקרים והסמכה בנוגע לקביעת שכרם; (3) מינוי דירקטור במעמד "דירקטור אחר" - דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 111ד(א)(2) לפקודת הבנקאות 1941(להלן: "פקודת הבנקאות"; "דירקטור במעמד דירקטור אחר") לדירקטוריון הבנק ו-(4) אישור השתתפות יו"ר הדירקטוריון בהצעת מניות על ידי המדינה לעובדי הבנק כמפורט במתאר להצעת מניות שבבעלות המדינה לעובדי הבנק שפורסם ביום 20 בנובמבר 2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-111390) (להלן: "מתאר להצעת מניות").

למידע נוסף בדבר ההודעה המקדימה והעדכון לה ראה דיווחים מיידיים מיום 8 באפריל 2019 (אסמכתא: 2019-01-034438) ומיום 18 באפריל 2019 (אסמכתא: 2019-01-036060).

בהמשך להודעה המקדימה ולעדכון לה, שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 111ד(א)(1), (2) ו-(3) לפקודת הבנקאות, קיבל הבנק ביום 5 במאי 2019 הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים, במסגרתה מפורטת רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפות הכלליות של הבנק לשנת 2019 (לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 5 במאי 2019 (מס' אסמכתא: 2019-01-043441).

ביום 18 ביולי 2019 התקיימה האסיפה הכללית השנתית והמייוחדת של הבנק, בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 5 ביוני 2019 ולדוח זימון אסיפה שנתית ומיוחדת שפורסם על ידי הבנק ביום 5 ביוני 2019, במסגרתה: (1) הוצגו הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018; (2) הוחלט למנות מחדש את משרדי רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) וקוסט פורר גבאי את קסירר (EY) כרו"ח מבקרים משותפים של הבנק, לתקופה שתחל ממועד אישור האסיפה הכללית השנתית הנוכחית ועד למועד אישור הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת 2019 (להלן: "מועד הסיום") ולהסמיך את דירקטוריון הבנק לקבוע את שכרם; (3) הוחלט למנות את משרד סומך חייקין (KPMG) ומשרד ברייטמן אלמגור זהר ושות' (Deloitte) כרואי חשבון מבקרים משותפים של הבנק, לתקופה שממועד הסיום, כהגדרתו לעיל, ועד למועד האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק ולהסמיך את דירקטוריון הבנק לקבוע את שכרם; (4) נבחרה הגב' אירית שלומי כדירקטור במעמד "דירקטור אחר", לתקופה של 3 שנים. מועד תחילת הכהונה יהיה לאחר קבלת הסכמת המפקחת על הבנקים, או אי התנגדותה ולא לפני יום 6 בספטמבר 2019 (מועד סיום כהונתה של גב' אסתר לבנון כדירקטורית בבנק). נכון למועד פרסום הדו"ח, טרם התקבל בבנק אישור או היעדר התנגדות המפקחת על הבנקים למינויה של גב' אירית שלומי. (5) הוחלט לאשר הצעת 12,364 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב של הבנק למר דוד ברודט, יו"ר הדירקטוריון, במסגרת מתאר להצעת מניות כהגדרתו לעיל ובהתאם לתנאיו.

למידע נוסף בעניין האסיפה הכללית, ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 5 ביוני 2019 אודות כנוס אסיפה כללית שנתית ומיוחדת (אסמכתא: 2019-01-056155) ודיווח מיידי של הבנק מיום 18 ביולי 2019 אודות תוצאות האסיפה הכללית (אסמכתא: 2019-01-074368).

מינויים ופרישות

מינויים

מר **חנן פרידמן**, ראש חטיבת אסטרטגיה ורגולציה וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש חטיבת אסטרטגיה חדשנות וטרנספורמציה, החל מ-1 באפריל 2019.

מר **אילן בוגנים**, ראש מערך CTO/CDO ותשתיות וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש חטיבת דאטה החל מ-1 באפריל 2019.

מר **אייל בן-חיים**, מונה לתפקיד ראש חטיבת תפעול וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מ-1 באפריל 2019.

מר **אילון דחבש**, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מ-11 באפריל 2019.

סיום תפקיד

גב' **רקפת רוסק-עמינח**, המנכ"ל הראשי, הודיעה ב-30 ביוני 2019 על החלטתה לפרוש מתפקידה לאחר כ-15 שנות עבודה בלאומי, מתוכם 7 שנים בתפקיד המנכ"ל הראשי. ב-11 ביולי 2019 מינה דירקטוריון הבנק ועדת דירקטוריון בראשות ד"ר סאמר חאג' יחיא, לאיתור מועמדים למשרת מנכ"ל הבנק.

גב' **תמר יסעור**, ראש החטיבה לבנקאות דיגיטלית וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-31 במרס 2019, לאחר כ-12 שנות עבודה בלאומי.

מר **דני כהן**, ראש החטיבה הבנקאית וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-31 במרס 2019, לאחר כ-28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

חטיבת אסטרטגיה חדשנות וטרנספורמציה

ב-1 באפריל 2019, קיבלה חטיבת אסטרטגיה ורגולציה, נוסף על תפקידיה הקיימים גם את האחריות על האצה ויישום חדשנות דיגיטלית והובלת הטרנספורמציה לבנקאות המחר - הובלת הפרויקטים האסטרטגיים בלאומי תוך חיבור בין העסק, הטכנולוגיה, הרגולציה והאסטרטגיה.

חטיבת דאטה

ב-1 באפריל 2019, הוקמה חטיבת הדאטה במטרה למנף את נכס הדאטה בלאומי, לרבות על ידי הנגשת הצעת ערך איכותית ללקוחות לאומי במקום ובזמן הנכון. החטיבה תהיה אחראית בנוסף על השיווק ועל חברת פפר פלטפורם.

מזכירות הבנק

ב-1 באפריל 2019, הוכפפה מזכירות הבנק לחטיבת הייעוץ המשפטי.

הסכמים מהותיים

הסכמים קיבוציים עם העובדים

ביום 29 ביולי 2019 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022 ועל הסכם קיבוצי מיוחד בעניין העסקת עובדים במקצועות טכנולוגיים.

למידע נוסף בנושא ראה [ביאור 8](#) ודיווח מידי מיום 25 ביוני 2019.

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

ראה תאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2018 - עמודים 314-308](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

הוראות הפיקוח על הבנקים

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הפקדת שיק דחוי) (הוראת שעה), התשע"ט-2019

ביום 31 במרס 2019 חתם נגיד בנק ישראל על הצו האמור במסגרתו הוגדר "שירות הפקדת שיק דחוי" כשירות בר פיקוח, שסכום העמלה המרבי בגינו לעניין שיק שהוסב והופקד בדלפק או בשידור יהיה שני ש"ח לשיק. העברת שיק לבנק לשם פירעונו לא תחשב הסבה של שיק.

הצו האמור בא בהמשך לחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, שהוראותיו ביחס לשיקים נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019, ומטרתו לעודד את ציבור הלקוחות הקמעונאיים, להפקיד בבנקים שיקים דחויים שהוסבו עוד לפני כניסת החוק לתוקף, על מנת למנוע מצב שבו לא יכובדו בשל הוראות החוק החדש.

הצו האמור היה תקף מיום 15 באפריל 2019 ועד יום 30 ביוני 2019, ביחס ליחידים ועסקים קטנים בלבד.

תיקון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשע"ט-2019

ביום 1 במאי 2019 פורסם תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשע"ט-2019.

להלן עיקרי התיקון:

- קביעה, כי עסקים קטנים ועוסקים מורשים יצורפו לשירות המסלולים באופן יזום, באותם המקרים בהם נגבו מהם, עמלות בסכום העולה על הסכום אותו היו משלמים בפועל, אילו היו מצטרפים לשירות המסלולים כאמור. כדאיות זו תיבחן בהתאם לכללים שהוגדרו בהוראה; צירוף הלקוחות לשירות המסלולים בוצע לראשונה ביום 1 באוגוסט 2019 ויבוצע החל משנת 2020 מדי שנה ביום 1 במרס.
- הוספת עמלות חדשות עבור השירותים הבאים: ייעוץ פנסיוני, משיכת מזומן במכשיר אוטומטי בכרטיס נטען שלא מקושר לחשבון עו"ש, ומשיכת מזומן במכשיר אוטומטי באמצעות כרטיס שלא הונפק בארץ.

לתיקונים להוראה צפויה להיות השפעה על הכנסות הבנק מהעמלות האמורות.

תיקונים בהוראות ניהול בנקאי תקין בנושאי בנקאות בתקשורת דיגיטל וחדשנות

ביום 20 במאי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה 367 בנושא בנקאות בתקשורת. בין היתר כולל התיקון הקלות שונות בנושאים הבאים: פישוט תהליך הזיהוי והאיתות של לקוחות המבקשים לבצע פעולות מרחוק, הקלות בעת פתיחת חשבון מקוון לקטין, ומחיקת מגבלות ובקורות שנקבעו בעבר לעניין טופסי השיקים בחשבון מקוון.

ביום 20 במאי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה 353 בנושא בקרה על הנפקת ערבויות על ידי תאגיד בנקאי. תיקון זה יאפשר לבנק לבצע הנפקה של ערבויות בנקאיות במדיה דיגיטלית.

ביום 24 ביוני 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הדן בעידוד חדשנות בבנקים ובסולקים. המכתב נועד לעודד הטמעת חדשנות טכנולוגית בבנקאות, וכן לחדד ולהתוות את העקרונות הפיקוחיים בתחום זה, תוך הגדרת הציפיות מהתאגידים הבנקאיים, הן בתחום האימוץ והבחינה של טכנולוגיות חדשות והן בהיבטי ניהול הסיכונים המושפעים מהסביבה המשתנה.

ביום 9 ביולי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים נייר עמדה בנושא פעילות אפליקציות התשלומים הבנקאיות בבתי עסק. המתווה מאפשר לבנקים לפעול בתחום התשלומים בבתי עסק בצורה מוגבלת בשלוש השנים הקרובות (עד לרף של: 2 מיליארד ש"ח ב-2019; 2.5 מיליארד ש"ח ב-2020 ו-3 מיליארד ש"ח ב-2021). החל משנת 2021 מגבלת הרף לא תחול על עסקים שמתבצע בהם תשלום על בסיס תקן בינלאומי לביצוע עסקאות חכמות (EMV). בנוסף, האפליקציות הבנקאיות לתשלום בבתי עסק לא יפעלו על בסיס תשלום מידי, אם מס"ב תפתח שירות כזה, אלא אם תהיה אפשרות גישה לשירות כאמור גם לגופים חוץ בנקאיים. בהתאם לנייר העמדה, מגבלת רף הפעילות של האפליקציות הבנקאיות נקבעה במטרה ליצור הגנת ינוקא לחברות כרטיסי אשראי וגופים חוץ בנקאיים אחרים הפועלים גם הם בתחום התשלומים.

יישום ההוראות הנזכרות בפסקה זו יאפשר לבנק לאמץ חדשנות במוצרים ובשירותים הבנקאיים וכן להרחיב את השימוש בטכנולוגיות מתקדמות, לשם התאמת פעילות הבנק לסביבה העסקית והטכנולוגית המשתנה. והכול, תוך המשך שיפור חווית הלקוח, ניהול מיטבי של הסיכונים התפעוליים, קידום תהליכי ההתייעלות וצמצום העלויות.

מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי

ביום 25 ביולי 2018 פורסם תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 - מענה אנושי מקצועי, המחייב תאגיד בנקאי, המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לאפשר ללקוח לקבל מענה אנושי מקצועי למספר סוגי שירותים (טיפול בתקלה, בירור חשבון וסיום התקשרות), בתוך שש דקות מתחילת השיחה. תחילתו של החוק - שנה מיום פרסומו.

ביום 12 ביוני 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 המסדירה את יישום התיקון האמור, וכן קובעת הנחיות נוספות לעניין מענה טלפוני.

בין היתר קובעת ההוראה הנחיות בנושאים הבאים: חובה לפיה על תאגיד בנקאי להעניק מענה אנושי מקצועי באמצעות מוקד טלפוני לרבות לסוגי השירותים המפורטים בתיקון לחוק, לכל הפחות ב"שעות הגרעין" (כהגדרתן בהוראה); קביעת החלופות המותרות לחריגה ממשך ההמתנה שנקבע בתיקון לחוק; קביעת עדיפות בקבלת מענה אנושי ללקוחות שהם אזרחים ותיקים שגילם מעל 75, ועוד.

תחילה - ההוראה נכנסה לתוקפה במועד כניסת החוק לתוקף, למעט החובה למתן עדיפות בנתב לאזרחים ותיקים, שתכנס לתוקפה ביום 1 בינואר 2020.

הבנק נערך בהתאם.

נושאים נוספים

יוזמות חקיקה שונות בתחום הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על חקיקה המעודדת את התחרות, בעיקר בכל הנוגע לתחום האשראי הקמעונאי. מגמה זו משתקפת בהוראות ויוזמות חקיקה שונות, שנועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים; זאת, בין היתר, באמצעות הגדלת המקורות שיעמדו לרשותם, קביעת מדרגות רגולטוריות מקלות, ומתן הקלה בהתחברות למערכות התשלומים והסליקה.

השינויים הנ"ל, לצד יוזמות שמוביל בנק ישראל, כגון: בניית מאגר נתוני אשראי שפועל החל מאפריל 2019 ואשר מאפשר לגורמים שונים לקבל דוחות וחיוויי אשראי בנוגע ללקוחות ולקוחות פוטנציאליים, עידוד התייעלות המערכת הבנקאית, רפורמת מעבר בין בנקים וקידום רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית בערוצים ישירים, צפויים להשפיע בשנים הקרובות על שוק הבנקאות בישראל.

לפירוט נוסף בעניין זה ראה [בדוח הכספי לשנת 2018 - עמודים 313-312](#).

בנוסף ניתן למנות במסגרת זו את הנושאים הבאים:

- בהמשך לכללים שפרסם משרד האוצר למתן מענק ממשלתי להקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים, בעקבות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, בחר משרד האוצר בחברת "TCS", חברה-בת של תאגיד "טאטא" ההודי, לצורך הקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים. מטרת לשכה זו להוות תשתית, שתשרת שחקנים חדשים בענף הבנקאות.
- ביום 2 ביוני 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת כללים וטיטוט הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים. הטיטוט הנ"ל קובעות הוראות ביצוע ליישום רפורמת מעבר בין בנקים.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים

ביום 5 ביולי 2017 אישרה מליאת הכנסת את הצעת ועדת הכנסת לעניין הקמתה של ועדת חקירה פרלמנטרית בראשות יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ איתן כבל, אשר תדון בהתנהלות הבנקים, הגופים המוסדיים והרגולטורים בעניין הקצאות אשראי ללווים עסקיים גדולים משנת 2003 ואילך.

ביום 28 באוקטובר 2018 הופיעו יו"ר דירקטוריון הבנק, המנכ"ל וראש חטיבת אסטרטגיה ורגולציה בפני הוועדה, והשיבו על שאלות חברי הוועדה.

ביום 16 באפריל 2019 פרסמה הוועדה את מסקנותיה. ההמלצות מתמקדות בעיקרן בשורה של שינויים הנדרשים לדעת הוועדה בהתנהלות הרגולטורים הפיננסיים. שינויים אלה עשויים להיות רלוונטיים למערכת הבנקאית ולגופים מוסדיים נוספים במשק, במישרין ובעקיפין.

מכירת חלק ממניות הבנק בשב"א

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ("החוק"), נדרש הבנק לרדת בשיעור החזקותיו בחברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א" או "החברה"), כך שעד יום 30 בינואר 2021 לא יעלה שיעור החזקות של הבנק בשב"א על 10% מההון המונפק של החברה.

ביום 20 בנובמבר 2018 התקשר הבנק בהסכם עם תאגיד מקבוצת ויזה העולמית ("ויזה") למכירת 10% ממניות החברה לויזה בתמורה לסך של 37 מיליון ש"ח. ביום 13 בדצמבר 2018 הושלמה העסקה האמורה. הבנק רשם רווח על מכירת המניות כאמור בסך של כ-24.6 מיליון ש"ח (לפני מס).

בנוסף, במסגרת ההסכם האמור ובכפוף לתנאיו, תינתן לויזה זכות הצעה ראשונה במקרה שהבנק יבקש למכור מניות נוספות בחברה (שלא בדרך של הצעת מכר על פי תשקיף), ובכפוף למגבלות החזקה על פי החוק כפי שיחולו. ביחס למניות שהבנק מחויב למכור לפי החוק, זכות ההצעה הראשונה כאמור תהיה עד יום 30 ביוני 2019; וביחס למניות שהבנק לא מחויב למכור זכות ההצעה הראשונה תהיה עד שלוש שנים ממועד השלמת ההסכם. כמו כן ניתנו לויזה זכויות הצעה או סירוב ראשונות מסוימות בקשר עם המכירה (ככל שתיעשה) של החזקות הבנק בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ.

לאחר המכירה האמורה לויזה, עמד שיעור החזקות הנותר של הבנק בחברה על כ-30%.

ביום 29 במאי 2019 נערך על ידי הבנק, בנק הפועלים בע"מ ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (ביחד: "המציעים") מכרז לקבלת התחייבויות מוקדמות ממשקיעים מסווגים ("המכרז המוסדי") בנוגע למכירת מניות של המציעים בשב"א בשיעורים שהוגדרו במכרז האמור מתוך החזקות המציעים בשב"א. במסגרת המכרז המוסדי, הוגשו בקשות לרכישת 38,333,500 מניות שב"א, מתוכן החליטו המציעים לקבל התחייבויות מוקדמות לרכישת 17,440,000 מניות שב"א, במחיר של 7.4 ש"ח למניה.

ביום 5 ביוני 2019 נערך מכרז ציבורי להצעת המכר של מניות המציעים בשב"א, בשיעורים שהוגדרו במכרז האמור מתוך החזקות המציעים בחברה. בהתאם לתוצאות המכרז הציבורי, מכרו המציעים 17,440,000 מניות שב"א, המהוות כ-43.6% מהונה המונפק והנפרע של שב"א, במחיר של 7.4 ש"ח למניה. חלקו של הבנק בסך המניות שנמכרו כאמור על ידי המציעים עומד על 8,360,000 מניות שב"א, המהוות כ-20% מהונה המונפק והנפרע של שב"א.

בעקבות תוצאות המכרז המוסדי ביטל נגיד בנק ישראל ביום 30 במאי 2019 את הרישיון שניתן לשב"א כחברת שירותים משותפת.

רגולציה בינלאומית

FATCA והתקן לחילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים Standards for Automatic Exchange of Financial Account Information - OECD

ביום 14 ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו, בנושא יישום הסכם FATCA שנחתם בין מדינת ישראל לארה"ב והסכמים לחילופי מידע בין מדינת ישראל למדינות אחרות, לפי התקן לחילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים שפרסם ה-OECD, המעניק לשר האוצר סמכות לקבוע בתקנות הוראות ליישום ההסכמים האמורים.

תקנות מס הכנסה (יישום הסכם FATCA), התשע"ו-2016, פורסמו ביום 4 באוגוסט 2016 ומכוחן נדרש הבנק, בין היתר, לבצע הליכי זיהוי לקוחות ולהעביר מידע לרשות המיסים בישראל אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקאים לצורך העברתם לרשות המיסים האמריקאית.

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים) התשע"ט-2019, פורסמו ביום 6 בפברואר 2019 ומכוחן נדרש הבנק, בין היתר, לבצע הליכים לצורך זיהוי לקוחות תושבי מדינות זרות, ולדווח על לקוחות שזוהו כתושבי מדינות שישראל חתומה עמן על הסכמים לחילופי מידע לרשות המיסים בישראל לצורך העברת המידע לרשות המוסמכת במדינת התושבות שלהם.

הבנק מיישם את הליכי הזיהוי והדיווחים הנדרשים לרשות המיסים בישראל בהתאם להוראות החקיקה האמורה.

רגולציה בינלאומית בנושא הגנת הפרטיות

בהמשך לתיאור בדוח השנתי לשנת 2018 בנוגע לרגולציית ההגנה על הפרטיות האירופאית (GDPR), הבנק בוחן הוראות דומות, המצויות בשלבי חקיקה שונים במדינות נוספות, ויערך להן על פי הצורך.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי של המדינה והבנק ליום 12 באוגוסט 2019:

טווח קצר	תחזית	טווח ארוך	חברת דירוג	
P-1	positive	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	positive	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
UOC	stable	A	Fitch	
-	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

ב-9 בינואר 2019 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-24 במרס 2019 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג האשראי ותחזית הדירוג למדינת ישראל.

ב-5 באפריל 2019 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג האשראי ותחזית הדירוג למדינת ישראל.

ב-1 במאי 2019 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-7 במאי 2019 סוכנות הדירוג Fitch עידכנה כי דירוג הבנק קצר הטווח נכלל ברשימת מעקב חיובית, במסגרת עדכון סולמות הדירוג לטווח קצר. במהלך 6 החודשים מיום הפרסום ייקבע הדירוג הסופי. עד אז הדירוג לטווח קצר יעמוד על Under Observation Criteria (UOC). לא שונה דירוג הבנק לטווח ארוך או בתחזית.

ב-17 ביוני 2019 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג האשראי ותחזית הדירוג למדינת ישראל.

ב-10 ביולי 2019 סוכנות הדירוג S&P העלתה את דירוג הבנק לטווח ארוך ולטווח קצר ועידכנה את תחזית הדירוג.

ב-11 ביולי 2019 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
4.35	2,571	240,120	4.50	2,755	248,896
בישראל					
4.97	299	24,514	5.23	320	24,942
מחוץ לישראל					
4.41	2,870	264,634	4.57	3,075	273,838
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
4.99	9	735	4.99	9	735
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.99	9	735	4.99	9	735
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
1.32	31	9,433	2.11	45	8,603
בישראל					
3.41	3	356	1.14	1	351
מחוץ לישראל					
1.40	34	9,789	2.07	46	8,954
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	12	46,862	0.25	35	55,895
בישראל					
0.72	4	2,220	2.66	4	607
מחוץ לישראל					
0.13	16	49,082	0.28	39	56,502
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.57	1	706	-	-	895
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.57	1	706	-	-	895
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.22	207	68,231	2.04	330	65,109
בישראל					
2.67	32	4,836	2.61	36	5,567
מחוץ לישראל					
1.31	239	73,067	2.09	366	70,676
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
1.29	19	5,925	1.41	21	5,973
בישראל					
-	-	59	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.28	19	5,984	1.41	21	5,973
סך הכל					
3.19	3,188	403,997	3.45	3,556	417,573
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,747			5,873		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
40,225			40,071		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
3,188	450,969		3,556	463,517	
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
4.29	338	31,985	4.67	361	31,467
מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 227](#)

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.83)	(513)	247,431	(1.00)	(663)	265,582
בישראל					
(0.07)	(19)	113,199	(0.13)	(43)	129,544
לפי דרישה					
(1.48)	(494)	134,232	(1.84)	(620)	136,038
לזמן קצוב					
(1.43)	(56)	15,716	(2.11)	(81)	15,456
מחוץ לישראל					
(1.13)	(15)	5,342	(1.47)	(19)	5,191
לפי דרישה					
(1.59)	(41)	10,374	(2.44)	(62)	10,265
לזמן קצוב					
(0.87)	(569)	263,147	(1.06)	(744)	281,038
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(1.24)	(1)	325	-	-	201
בישראל					
-	-	145	-	-	233
מחוץ לישראל					
(0.85)	(1)	470	-	-	434
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	58	-	-	10
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	58	-	-	10
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.50)	(5)	4,035	(0.69)	(7)	4,084
בישראל					
(6.04)	(1)	68	-	-	40
מחוץ לישראל					
(0.59)	(6)	4,103	(0.68)	(7)	4,124
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(1.07)	(1)	377	-	-	329
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.07)	(1)	377	-	-	329
סך הכל					
אגרות חוב					
(5.15)	(197)	15,579	(6.85)	(339)	20,297
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(5.15)	(197)	15,579	(6.85)	(339)	20,297
סך הכל					
(1.10)	(774)	283,734	(1.43)	(1,090)	306,232
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		98,337			90,822
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		6,274			4,192
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		28,804			26,007
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
	(774)	417,149		(1,090)	427,253
סך כל ההתחייבויות					
		33,820			36,264
סך כל האמצעים ההוניים					
	(774)	450,969		(1,090)	463,517
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
2.09	2,414		2.02	2,466	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.31	2,133	372,012	2.28	2,186	386,106
בישראל					
3.56	281	31,985	3.61	280	31,467
מחוץ לישראל					
2.41	2,414	403,997	2.38	2,466	417,573
סך הכל					
(1.44)	(57)	15,929	(2.08)	(81)	15,729
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 227](#)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.77	4,496	240,649	3.86	4,731	247,390
בישראל					
4.82	571	23,977	5.04	630	25,317
מחוץ לישראל					
3.87	5,067	264,626	3.97	5,361	272,707
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
4.44	16	729	4.69	17	733
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.44	16	729	4.69	17	733
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
1.45	60	8,299	1.85	89	9,642
בישראל					
0.61	1	326	1.67	3	361
מחוץ לישראל					
1.42	61	8,625	1.85	92	10,003
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	25	49,580	0.25	67	53,285
בישראל					
0.79	10	2,547	1.35	8	1,187
מחוץ לישראל					
0.13	35	52,127	0.28	75	54,472
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.21	1	963	0.25	1	796
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.21	1	963	0.25	1	796
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
1.03	338	66,115	1.83	579	63,550
בישראל					
2.74	68	5,000	2.80	81	5,831
מחוץ לישראל					
1.15	406	71,115	1.91	660	69,381
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.81	22	5,454	0.96	29	6,052
בישראל					
2.88	1	70	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.83	23	5,524	0.96	29	6,052
סך הכל					
2.80	5,609	403,709	3.03	6,235	414,144
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,655			5,852		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
39,177			41,765		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
5,609			6,235		
449,541			461,761		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
4.12	651	31,920	4.47	722	32,696

ראה הערות [בעמוד 227](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.63)	(778)	248,217	(0.81)	(1,049)	260,421
בישראל					
(0.06)	(33)	112,921	(0.12)	(77)	125,678
לפי דרישה					
(1.10)	(745)	135,296	(1.45)	(972)	134,743
לזמן קצוב					
(1.35)	(106)	15,790	(1.98)	(159)	16,164
מחוץ לישראל					
(1.00)	(25)	5,006	(1.35)	(38)	5,654
לפי דרישה					
(1.51)	(81)	10,784	(2.32)	(121)	10,510
לזמן קצוב					
(0.67)	(884)	264,007	(0.88)	(1,208)	276,585
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(1.64)	(2)	245	(1.00)	(1)	200
בישראל					
-	-	225	-	-	367
מחוץ לישראל					
(0.85)	(2)	470	(0.35)	(1)	567
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	60	-	-	5
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	60	-	-	5
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.47)	(11)	4,669	(0.46)	(10)	4,374
בישראל					
(3.81)	(1)	53	-	-	34
מחוץ לישראל					
(0.51)	(12)	4,722	(0.45)	(10)	4,408
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(0.44)	(1)	458	(0.58)	(1)	343
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.44)	(1)	458	(0.58)	(1)	343
סך הכל					
אגרות חוב					
(3.76)	(290)	15,581	(4.37)	(429)	19,828
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(3.76)	(290)	15,581	(4.37)	(429)	19,828
סך הכל					
(0.84)	(1,189)	285,298	(1.10)	(1,649)	301,736
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
99,967			91,955		
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
6,270			3,840		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
28,333			28,042		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(1,189)		415,868	(1,649)		425,573
סך כל ההתחייבויות					
33,673			36,188		
סך כל האמצעים ההוניים					
(1,189)		449,541	(1,649)		461,761
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.96	4,420		1.93	4,586	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.10	3,876	371,789	2.12	4,023	381,448
בישראל					
3.44	544	31,920	3.47	563	32,696
מחוץ לישראל					
2.20	4,420	403,709	2.23	4,586	414,144
סך הכל					
(1.34)	(107)	16,068	(1.93)	(159)	16,565
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 227](#)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הכנסות (הוצאות) (הוצאה)	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי צמוד מדד					
8.01	881	45,273	9.15	1,034	46,710
(5.84)	(431)	30,293	(7.94)	(585)	30,328
פער הריבית			1.21		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.43	1,633	270,848	2.49	1,710	276,960
(0.22)	(107)	194,181	(0.29)	(150)	205,133
פער הריבית			2.20		
מטבע חוץ					
2.43	336	55,891	2.92	451	62,436
(1.66)	(179)	43,331	(2.01)	(274)	55,042
פער הריבית			0.91		
סך פעילות בישראל					
3.10	2,850	372,012	3.35	3,195	386,106
(1.08)	(717)	267,805	(1.40)	(1,009)	290,503
פער הריבית			1.95		

ראה הערות [בעמוד 227](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
4.94	1,107	45,367	5.51	1,251	46,061
(3.67)	(555)	30,556	(4.48)	(675)	30,441
1.27			1.03		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.39	3,233	272,261	2.48	3,385	274,807
(0.22)	(213)	196,658	(0.29)	(291)	202,043
2.17			2.19		
מטבע חוץ					
2.30	618	54,161	2.92	877	60,580
(1.50)	(314)	42,016	(2.00)	(524)	52,687
0.80			0.92		
סך פעילות בישראל					
2.68	4,958	371,789	2.91	5,513	381,448
(0.81)	(1,082)	269,230	(1.05)	(1,490)	285,171
1.87			1.86		

ראה הערות [בעמוד 227](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2019 לעומת 2018			2018 לעומת 2017		
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(מ)			גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(מ)		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
235	106	129	184	87	97
בישראל					
59	26	33	21	16	5
מחוץ לישראל					
294	132	162	205	103	102
סך הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים					
320	303	17	161	144	17
בישראל					
12	19	(7)	2	8	(6)
מחוץ לישראל					
332	322	10	163	152	11
סך הכל					
626	454	172	368	255	113
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
271	222	49	150	105	45
בישראל					
53	49	4	25	26	(1)
מחוץ לישראל					
324	271	53	175	131	44
סך הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
137	70	67	142	79	63
בישראל					
(1)	(1)	-	(1)	(1)	-
מחוץ לישראל					
136	69	67	141	78	63
סך הכל					
460	340	120	316	209	107
סך הכל הוצאות הריבית					
166	114	52	52	46	6
סך הכל בנטו					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות כח"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של (82) מיליון ש"ח (30 ביוני 2018 - (55) מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית. התשואה נטו בנטרול לאומי קארד הינה 2.14% ליום 30 ביוני 2018.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שישה חודשים בסך של 195 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (30 ביוני 2018 - 185 מיליון ש"ח).